

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Podpisnik: Jelka Pirkovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 53 05 da 9a 00 00
Potek veljavnosti: 27.03.2025
Čas podpisa: 15:06, 30.06.2020
Ref. št. dokumenta: 35012-169/2019/

Mestna občina Ljubljana
Oddelek za urejanje prostora

glavna.pisarna@gov.si

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

Oddelek za
urejanje
prostora

Prejeto:	30-06-2020	Sig z
Številka zadeve:	3505-4/218-246	Pril
		Vredn

Številka: 35012-169/2019/18
Datum: 30.6.2020
.2020

Na podlagi poziva Mestne občine Ljubljana izdaja Ministrstvo za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Ministrstvo) na podlagi 119. člena v povezavi s 110. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju ZUreP-2) in na podlagi 76. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg); v nadaljevanju ZVKD-1) naslednje

**DOPOLNJENO MNENJE O VERJETNOSTI
POMEMBNEJŠIH VPLIVOV PLANA NA KULTURNO DEDIŠČINO**

**OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT 16 BARAGOVO SEMENIŠČE IN GOSPODARSKO
RAZSTAVIŠČE**

1. Podatki o vlogi

MOL je z vlogo št. 3505-4/2018-240 z dne 3.6.2020, prejeto dne 3.6.2020, pozvala Ministrstvo, da izda dopolnjeno mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na kulturno dediščino in konkretne smernice za občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče (v nadaljevanju: OPPN).

K predmetnemu aktu je že bilo izdano mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na kulturno dediščino z dopisom št. 35012-169/2019/5 z dne 21.1.2020.

21.5.2020 je potekal sestanek z MOL OUP, na katerem je bilo dogovorjeno, da bo v skladu z mnenjem Ministrstva MOL OUP dopolnil variantne rešitve.

Po elektronski pošti smo 3.6.2020 prejeli dopolnjene variantne rešitve:

- Umestitev nove dvorane na Gospodarskem razstavišču. Urbanistično arhitekturna preveritev, Ravnikar Potokar arhitekturni biro d.o.o., Ljubljana, junij 2020;
- OPPN 16 Baragovo semenišče in OPPN Gospodarsko razstavišče, LUZ – Ljubljanski urbanistični zavod d. d., Ljubljana, 22. 1. 2020;
- Variantne rešitve OPPN 16 Baragovo semenišče in OPPN Gospodarsko razstavišče, Coloniarchitects Marko in Alessio Coloni, Dunaj, 3. 6. 2020;

2. Mnenje o dopolnjenih variantnih rešitvah

Dopolnjene variantne rešitve smo pregledali skupaj z ZVKDS OE Ljubljana (dopis 350-0023/2015-17 z dne 24.6.2020) in podajamo naslednje ugotovitve.

1. Umestitev nove dvorane na Gospodarskem razstavišču. Urbanistično arhitekturna preveritev, Ravnikar Potokar arhitekturni biro d.o.o., Ljubljana, junij 2020

Rešitve predlagateljev izhajajo iz predloga, ki je bil podan v okviru urbanistično arhitekturne preveritve leta 2018. V okviru Variante 1 in 2 je predlagana umestitev osnovnega volumna večnamenske dvorane z dvojnim (izvlečnim) ovojem v določeni meri v skladu z usmeritvami, podanimi v Mnenju o verjetnosti pomembnejših vplivov na kulturno dediščino, št. 35102-169/2019/4 z dne 20.01.2020 (v nadaljevanju: Mnenje). V obeh variantah samostojen, enovit volumen objekta v »zaprtem« stanju ne seže preko linije varovanega območja, prav tako ne presega največje dovoljene višine (omejene z višino sosednjega objekta Slovenijales). V tem smislu izkorišča neizrabljene prostore Gospodarskega razstavišča »brez vrednosti« izven varovanega območja in izhaja iz obstoječega stanja. V »zaprtem« stanju ne spreminja razmerja med pozidanim in odprtim prostorom, ohranja vse ključne vedute in v celoti tudi primarno grajeno substanco kompleksa Gospodarskega razstavišča ter odprt osrednji tržni prostor.

Čeprav je ideja izvlečnega kovinsko-steklenega ovoja, ki omogoča dvakratno povečanje volumna in tloris dvorane, z vidika varstva kulturne dediščine smiselna »a propo« dejstvu, da gre za sejmski prostor, sejmišča in razstavišča (tudi ljubljansko), ki so bili v arhitekturni zgodovini od nekdaj platforma za arhitekturne in tehnološke inovacije. Vendar pa večnamenska dvorana v situaciji, ko je povečana oz. je eden od ovojev izvlečen (še posebno v Varianti 1), ne upošteva usmeritve v podanem mnenju, ki določa, da objekt s svojim tlorsnim gabaritom ne sme segati prek linije varovanega območja. Tlorsni gabarit v teh variantah seže preko linije varovanega območja, razmerje pozidanega in odprtega prostora se bistveno spremeni, kakor tudi tlorsna razporeditev, predvsem pa se navkljub proklamativni transparentnosti bistveno okrnijo vedute; tako na transparentne Miheličeve paviljone, kot na glavni vhod v Festivalno dvorano oz. Baragovo semenišče, ki je vidno zaznaven pav skozi paviljone, ki so v svoji ideji ohranjali pomembni pogled na semenišče.

Varianta 3 izhaja iz predpostavke rušenja dveh paviljonov in argumenta že s strani avtorja arhitekta Miheliča predvidenega povečevanja prostorov na način dodajanja oz. spreminjanja modularnih paviljonskih zasnov. Varianta sicer upošteva posamezne usmeritve, saj gre za samostojen objekt z ustreznim višinskim gabaritom, ki ohranja odprt sejmski predprostor. Hkrati pa ne upošteva dveh ključnih usmeritev, saj tlorsni gabarit dvorane seže preko linije varovanega območja in sicer na način, da z odstranitvijo dveh paviljonov poseže v primarno substanco stavbnega kompleksa razstavišča. Predlagana rešitev, brez preučitve možnosti (predvsem izvedljivosti) predstavitev dveh paviljonov na drugo mikrolokacijo razstaviščnega prostora, pomeni izgubo avtentičnosti varovane grajene strukture, še zlasti s predlogom, da se dva paviljona, ki se odstranita, »na novo« izvedeta v drugem materialu. V tem primeru gre za sodobno re interpretacijo uničene avtentične grajene strukture, ki pa ne more nadomestiti varovane stavbne dediščine, saj izvedba dežnikaste konstrukcije v 21. stoletju v razvojnem pomenu ne parira našim »pilotnim« gobastim in dežnikastim konstrukcijam izpred pol stoletja.

3. OPPN 16 Baragovo semenišče in OPPN Gospodarsko razstavišče, LUZ – Ljubljanski urbanistični zavod d. d., Ljubljana, 22. 1. 2020

Z vidika podanih usmeritev je predlagana Variantna rešitev 2 (točka III. Območji C in D – Gospodarsko razstavišče s »Staro livarno«) ustrežna v tem, da predvidi večnamensko dvorano kot samostojen pritlični objekt, pri čemer pa tlorsni gabarit tega objekta seže globoko preko linije varovanega območja in prav tako izhaja iz predpostavke predstavitev oz. rušenja dveh paviljonov. Pri tem je sicer podan predlog nove lokacije paviljonov, ki ni neustrezna, toda v dokumentaciji se hkrati

navaja rušitev in prestavitve, zato ni jasno, kakšen poseg je dejansko predlagan in posledično, ali se avtentičnost primarnih gradiv in zasnove sploh ohranja. Tudi sicer je relokacija paviljonov arhitekta Miheliča (ob strinjanju avtorja s posegom) z vidika ohranjanja kulturne dediščine dopustna le na lokaciji kompleksa Gospodarskega razstavišča, ki jo potrdi pristojna enota ZVKDS, ob predhodno izvedeni preveritvi, ali je prestavitev z maksimalno ohranitvijo primarnega gradiva in zasnove sploh izvedljiva, in ob pogoju izvedbe relokacije v prvi fazi posegov (pred izgradnjo večnamenske dvorane). Pozitivni učinek relokacije pod temi pogoji in izgradnja nove večnamenske hale v predlaganih tlorisnih gabaritih je zgolj nova prostorska povezava med Dunajsko cesto in Baragovim semeniščem.

Čeprav oblikovanje objekta nove hale v Variantni rešitvi 2 ni razvidno, je možno predvideti, da ta objekt ohranja varovane vedute. Ob tem pa ne drži, da vedute ohranja tudi nadstrešek, sicer neznanih višinskih gabaritov, razpet čez večji del parterja oz. razstaviščnega predprostora. Kljub v tekstualnem delu omenjeni transparentni strehi in tanki modularni konstrukciji (več o predvidenem oblikovanju objekta iz dokumentacije ni možno razbrati) lahko sklepamo, da bodo v primeru nizkega nadstreška vizure razdrobljene in okrnjene, v primeru visokega pa bo poleg tega povsem degradiran paviljon Jurček, na čigar varovane vrednote bi vplivala kakršen koli objekt ali struktura, postavljena v neposredni bližini. Predvideni nadstrešek mdr. tudi nasprotuje usmeritvam Mnenja glede ohranjanja odprtega sejemskega prostora in s tem posega v razmerja pozidanega in odprtega prostora.

Del »Variantne rešitve 2«, ki je neposredno vezan na kompleks Gospodarskega razstavišča, je še postavitev modularne lahke konstrukcije s transparentno nadstrešnico nad notranjim dvoriščem nekdanje Žabkarjeve tovarne in ohranitev Šlajmerjevega paviljona. Ta predlog je ob pogoju ustreznega oblikovanja nadstrešnice in ohranitvi nekdanje livarne z vidika ohranjanja dediščine načeloma sprejemljiv.

3. Variantne rešitve OPPN 16 Baragovo semenišče in OPPN Gospodarsko razstavišče, Coloniarchitects Marko in Alessio Coloni, Dunaj, 3. 6. 2020

Predlagana večnamenska dvorana sicer upošteva posamezne usmeritve, podane v Mnenju, saj gre za samostojen objekt, ki ne presega višine objekta Slovenijales, hkrati pa s tlorisnimi gabariti v nasprotju z usmeritvami znatno poseže v območje stavbne dediščine Gospodarskega razstavišča. Kljub zasnovi, ki jo zaznamuje kombinacija nadstreška na slokih pilotih ter odstranljive obodne opne, ki naj bi težila k lahkotnosti in transparentnosti, v nesprejemljivi meri (tudi ob odsotnosti obodne opne) predrugači razmerje med pozidanim in odprtim prostorom in okrni vedute na razstavne paviljone in Baragovo semenišče. Predlagani dvoranski objekt ne izhaja iz težnje izkoriščanja neizrabljenih segmentov kompleksa Gospodarskega razstavišča, ki so brez varovanih vrednot, in v načrtovanju volumnov (za razliko od infrastrukturnih navezav) ne išče rešitve izhajajoč iz zatečenega stanja grajene strukture, ki je zavarovana kot stavbna dediščina. Iz predloženih vizualizacij in načrtov ni jasno, na kakšen način se vzpostavlja oz. izboljšuje povezava med Dunajsko cesto in območjem Baragovega semenišča, železniško postajo itd., ki jo avtorji variantne rešitve navajajo v tekstualnem delu. Kljub nizu arhitekturno zgodovinskih paralel, na katerih avtorji argumentirajo predlagano rešitev, ta z vidika ohranjanja varovanih vrednot območja Gospodarskega razstavišča in Baragovega semenišča ni sprejemljiva.

Lep pozdrav,

Pripravila:

mag. Barbara Žižič
sekretarka

dr. Jelka Pirkovič
generalna direktorica
Direktorata za kulturno dediščino

Poslati (po e-pošti):

- naslovnik
- MOP, Direktorat za okolje, SSPVO, gp.mop@gov.si
- ZVKDS OE Ljubljana, tajnistvo.lj@zvkd.si

Miryema Žagar

Od: Glavna Pisarna
Poslano: torek, 30. junij 2020 18:33
Za: Urbanizem
Zadeva: Fw: občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in
Gospodarsko razstavišče - Dopolnjeno mnenje_GR
Priloge: Baragovo_dopolnitev_verjetnost_30_6__P.pdf

Od: gp.mk@gov.si <gp.mk@gov.si>
Poslano: torek, 30. junij 2020 15:30
Za: Glavna Pisarna
Zadeva: občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče -
Dopolnjeno mnenje_GR

Sporočilo poslal(a): Barbara Žižič/MK/GOV

(See attached file: Baragovo_dopolnitev_verjetnost_30_6__P.pdf)

To sporočilo je bilo poslano z uporabo posebne oznake v naslovu sporočila. Prejemniki, ki boste na to sporočilo odgovarjali preko elektronske pošte, morate to posebno oznako v naslovu sporočila ohraniti (na sporočilo odgovorite z uporabo funkcije »Odgovori« oziroma »Reply«).

--

This message has been scanned for viruses and dangerous content by **MailScanner**, and is believed to be clean.